Årsberetning Råde Historielag 2018

På årsmøte som ble avholdt på Bøndenes Hus 15. februar 2018 ble følgende valgt:

Styret:

Leder	Egil Hissingby
Nestleder	Harald Spydevold
Styremedlem, kasserer	Villy Saltermark
Styremedlem, sekretær	Elisabeth Oven
Styremedlem	Morten Pettersen

Morten Pettersen ba seg fritatt i 2. halvår pga arbeidsmessige forhold.

Varamedlemmer	Karin Helgesen Linda Åsheim Ole Johan Holmen
Museumskomite-	
Leder	Anders Lippert
Medlemmer	May Lisbeth Myhr Kari Bårdseth Monica Løwenfeldt Åse Nordahl Engebretsen Linda Åsheim Trond Holmen Roy Arne Olsen Vidar Sørlie Knut Winther Strømnes Jørgen Gjersøe Per-Johannes Auberg
	Per-Johannes Auberg døde 25/12.
Revisorer	Kari Horntvedt og Øivind Lågbu
Valgkomite	John Grimstad, Bjørn Elvestad og Arne Nyhaug

Styremøter
Det har vært avholdt 11 styremøter.
Varamedlemmene deltar på styremøtene.

Deltagelse på div. møter.
På Østfold Historielags årsmøte 17/3 møtte Egil Hissingby og Villy Saltermark.
Egil Hissingby møtte på tillitsvalgtmøte i Østfold Historielag den 11/9 i Rakkestad.

Representasjon
Eigill Tangen er Historielagets representant i komiteen for feiring av Tomb Kirkes 150 års jubileum.

Arrangementer og møter i 2018.
Historielaget har gjennom året arrangert temamøter. Vi har forsøkt å velge ulike temaer som kan være av interesse for medlemmene. Vi tar gjerne i mot forslag på temaer til framtidige temamøter.

15. februar ble det avholdt årsmøte med etterfølgende medlemsmøte. Foredrag av Lars Ole Klavestad om opphavet til mange av de mest spesielle stedsnavnene i Råde under tittelen «Vrangben, Tomb og Snata».

22. mars ble arrangert temamøte om helleristninger, «Råde den nye helleristningskommunen». Arkeolog og helleristningsforsker Magnus Tangen fortalte om funn av helleristninger i Råde og omegn. Han møtte sammen med Tormod Fjeld som har oppdaget mange nye funn i vårt nærområde.

26. april ble avholdt temamøte om hvalfangst på Saltnes Grendehus. Foredragsholder var onsingen Asbjørn Arvesen tidligere hvalfanger og sjømann. Han ga oss et innblikk i hvordan livet kunne arte seg på en hvalfangstskute. Møte var meget godt besøkt.

26. september ble avholdt temamøte om «Værne kloster gjennom århundrer». Kåre Sørby fortalte om Værne kloster som tilbake i tid var senter for lokale småkonger, og har hatt tradisjoner som administrasjonssted og krongods. Møte interesserte mange og det var også flere fra Rygge tilstede.

25. oktober ble det avholdt temamøte med tema «Industrieventyret II – O- Van en lokal industrihistorie om produkter og ansatte». Foredragsholder var Ivar Ernø. Bedriften hadde på det meste over 120 ansatte, og flere fra Råde hadde sin arbeidsplass der. Det ble produsert aluminium kjøkkenutstyr og en rekke andre produkter.

22. november ble det avholdt Julemøte på Bondegården. Bjørg Lundeby fortalte om julen, og Inger Lundblad spilte julesanger på trekkspill. Serveringen var meget god.

Markedsdager.
Råde Historielag har som medlem av Råde Handelsstand deltatt på markedsdagene. Markedsdagene i år var 9 juni, 8. september og julemarkedsdagen 1. desember. Vi hadde også åpent lørdag 13. oktober under parkfestivalen.
Vi har hatt åpent hus med kafeteria, og solgt mineralvann, kaffe, nystekte vafler og pølser.
Det har vært lek for barna med hoppeslått fra Råde Bondelag, og under parkfestivalen strikkhopp og tivoli ved Roy Andersen.

I år som i fjor skapte Tallina Hansen med hjelpere magisk stemning på tunet under julemarkedsdagen med utdrag fra forestillingen om Hakkebakkeskogen. Fra Kl. 15.

ble det trekkspillmusikk fra låvebrua som satte besøkende i god julestemning. Det var stor oppslutning om fakkeltoget som gikk fra bygdetunet litt før kl.16.

Vi har merket et økende besøk på bygdetunet under markedsdagene, og mange har funnet veien inn i Aubergstua.
At vi har hatt aktiviteter for barn på tunet har også vært en viktig faktor for å tiltrekke seg besøk.

Bygdedagen 10. juni.
Bygdedagen fant sted søndag 10. juni. Medlemmer fra museumskomiteen hadde også i år bidratt med et godt arbeid på Bygdetunet. Stor takk til dere som deltok på dugnaden. Også i år hadde Andersens Gartneri gitt flotte blomster til å pynte med. I år var været med oss, nesten for varmt, men oppmøte var godt.

Dagen ble innledet med friluftsgudstjeneste kl. 12.00 ved kapellan Per Willy Wilhelmsen som ankom bygdetunet med hest og trille. Bjørn Strømnes var kusk som tidligere år.
Kantor Børge Sandal sørget for musikken.

Etter gudstjenesten startet det offisielle programmet for bygdedagen.
Tale for dagen ble holdt av Jan Båtvik, tidligere leder av Historielaget.

Underholdning ved Råde Vokalensemble, Kulturskolen, Råde Leikaring og Råde Skolemusikkorps.

Råde Bygdekvinnelags vevstue bidro med utstilling av håndarbeid i Bryggerhuset, og Furuly Barnehage med egen utstilling.

Råde Bondelag hadde satt opp hoppeslottet til stor glede for frammøtte barn.

Det var godt salg av rømmegrøt, sveler m.m.
Det praktiske rundt selve arrangementet fungerte godt, og styret takker alle som hjalp til med arrangementet.

Sponsorer til møter og arrangementer:
Historielaget takker Andersen Gartneri AS, Råde Bakeri & Konditori AS, Saltnes Brukskunst, Råde Bok & Foto, Kiwi, Råde Mølle, Apotek 1, Coop Prix, Rema 1000 og Carlsen Fritzøe for bidrag til våre arrangementer og møter.

Bygdetunet/teltebua.
Under vinteren ble tatt ned 2 bjørketrær som sto mellom bryggerhuset og låven. Dette for å gi bedre lys inn på den del av tunet.
På bygdetunet sto Per Auberg for klipping av gresset, raking av løv og annet forefallende. Harald Spydevold med bistand fra Helge Dahl med lift har renset taket på teltebua for nedfall fra furuene omkring. For øvrig har flere stilt på dugnad forut for bygdedagen.
Det er skiftet strømmåler i Aubergstua. Styret har gravd grøft for strømkabel fra låven til stabburet, og det er lagt inn strøm i stabburet.
Det har også vært omvisninger på tunet, blant annet for skoleklasser med Eigill Tangen som guide.

Råde Historielag har den 21/2. 2018 gitt innspill til områdereguleringsplanen for Karlshus sentrum.

Nordre Dalen.
På Nordre Dalen gjenstår å male gulv som er nylagt i stua, eventuelt også panele veggene. Kjøkkenet der bakerovnen står trengs også rehabilitering. Det tas sikte på å få gjort mest mulig ferdig i 2019, slik at stua kan tas i bruk. Husmannsstua trenger også utvendig vedlikehold, blant annet maling av vinduer.

Smia
Historielaget har søkt kommunen om tillatelse til flytting og oppføring av smia på Bygdetunet. Byggetillatelse ble gitt 10/10. 2018. Det er den gamle delen av smia som er søkt flyttet. Tiltaket er under 70 m2 og kunne derfor søkes av Historielaget selv. Styret planlegger å søke aktuelle institusjoner om pengestøtte til flyttingen. Forhåpentligvis kan mye av det økonomiske være avklart i løpet av 2019, slik at det er mulig å beslutte om flyttingen kan påbegynnes, samt starte arbeidet med registrering av inventar m.m.
Historielaget takker hjerteligst for gaven kr 3.850 mottatt etter Robert Olafsens begravelse til flytting av smia.

Skansene.
Skansene har i år vært ryddet på vanlig måte.

Pilegrimsleden.
Pilegrimsleden har i år blitt vedlikeholdt som tidligere og i.h.t avtalen. Støtten fra kommunen har kommet som planlagt.

Utgivelser.
Årboka Røtter er i år den 16. i rekken. Boka er også i år på nesten 200 sider og med mange interessante artikler. Det er artikler bl.a. om Hissingbydalen Tomb Kirke, Erik Pontoppidan, den siste yrkesfiskeren i Saltnes m.fl.
Medlemmer og ikke medlemmer oppfordres som før til å bidra med stoff til nye utgaver, slik at vi kan se fram til nye Røtter og bevaring av bygdas historie.
Årbokutvalget har bestått av: Eigill Tangen (leder), Torunn Bjørnstad Båtvik, Aina Åsheim, Jan Wilhelm Berg, Inge Johansen og Bernt Holme.
Styret retter en stor takk til Årbokutvalget for arbeidet det legger ned ved å utgi årboka og med det ta vare på bygdas historie. Årboka gir også et viktig bidrag til Historielagets økonomi.

Medlemsutvikling.
Ved årsskifte var det 128 Medlemmer som er 2 mindre enn ved forrige årsskifte. Arbeid med rekrutering av nye medlemmer er en viktig oppgave framover. Historielaget er aktiv på face-book for å nå bedre ut med hva vi driver med. Hver enkelt av oss oppfordres til å se seg rundt i sitt nærmiljø for se om det finnes potensielle nye medlemmer til Historielaget.

Økonomi.
Råde Historielag har en grei økonomi og det vises til regnskapet.

Råde den 6. februar 2019.

Egil Hissingby

Harald Spydevold

Villy Saltermark

Elisabeth Oven